

"Estem creant el gran museu valencià"

En quin punt del seu creixement es troba el Consorci de Museus?

—El Consorci està pràcticament aprovat. Ja han signat les diputacions i només queda ara l'Ajuntament de València. L'objectiu del Consorci és molt clar: coordinar i impulsar la política museística. És la primera vegada que es fa a València una iniciativa d'aquest tipus que ja existeix a Barcelona i a Europa. És una solució interessant perquè permet no duplicar esforços de programació. Per al 96 tenim tota una programació d'exposicions que mitjançant el Consorci recorreran moltes poblacions valencianes. Nosaltres, en la Direcció General, tenim per al Consorci 100 milions. Aquests 100 milions més 15 que hi posarà cada ajuntament i diputació es poden convertir en 190 milions. Pràcticament tot es dedicarà a exposicions, encara que també dedicarem diners a serveis. A Castelló i a Alacant per exemple, fa falta fer una sala polivalent. Castelló té el Museu de la Diputació que no reuneix les condicions òptimes per a la bona conservació d'obres.

—Quines competències té cada un dels membres del Consorci?

—Cap dels membres consorciats perd la seua autonomia. Això vol dir que la Direcció General o les diputacions o els ajuntaments poden fer les seues exposicions pròpies; no obstant això, com a membre del Consorci, la Direcció General pot coordinar algunes

Consuelo Ciscar, directora general de Belles Arts i Museus, comenta els projectes en l'àmbit museístic valencià.

exposicions amb la resta dels membres. És una manera de no repetir exposicions i és, al seu torn, una via de consolidar una política museística més clara. Tots els centres consorciats tenen la seua programació; que no inclourà aquelles línies ja tractades. El Consorci pretén racionalitzar la programació expositiva. És una manera més interessant de tancar forats que, si cadascú va a la seua, no es cobreixen.

—La Direcció General de Museus és un departament de nova creació. Quines són les voluntats i preferències pel que fa al patrimoni artístic?

RAFA GIL

—La Direcció General té unes línies d'actuació ben definides. És essencial centralitzar la promoció de l'art contemporani i no deixar-lo com una cosa més. També ens preocupa especialment la conservació i restauració dels béns mobles, que es troben en general molt deteriorats. Les diferents institucions que fan restauració mai no han tingut pressupost i tampoc no s'han promogut. Si podem, enguany presentarem els estatuts de l'Institut Valencià de Restauració, un projecte que realitzem conjuntament la Direcció General de Patrimoni i la de Belles Arts. El primer pas que farem abans de posar en marxa l'Institut és crear una UVI de restauració.

—Explique'm una mica això d'una UVI de Restauració.

—La Direcció General, junt amb el Fòrum UNESCO i un comitè científic al darrere, incidirà en les obres directament. És a dir, si a Sogorb hi ha tres

retauls de Massip, o a Alacant la Diputació té moltes obres deteriorades, en lloc de traslladar les obres als tallers, es traslladarà el taller al lloc. La UVI de restauració és una furgoneta que porta tot el material necessari per actuar sobre qualsevol obra. Es restaurarà *in situ* i ho faran professionals de la restauració.

—A banda de la furgoneta, l'equip de restauració tindria una ubicació física en algun lloc?

—De moment, el departament és el del Sant Pius V, que és el millor departament que hi ha en restauració, perquè segueix les normes de la National Gallery amb la qual es manté sempre en contacte. Al departament del Sant Pius V se centralitzaria tota l'activitat de restauració tant d'obra clàssica com de moderna, tot i que l'IVAM també té un departament propi de restauració. Ara, per exemple, treballa en la restauració d'una pintura d'Eusebi Sempere.

—Tornem al Consorci. En l'àmbit comarcal, pensa seguir la línia del museu comarcal arrelat al seu medi?

—Sí, totalment. I no sols en l'àmbit comarcal; ja hem començat a descentralitzar els dos museus més importants, que són l'IVAM i el Sant Pius V. A Alacant, ja s'ha fet l'exposició "Madones i Verges" que ara es troba a Castelló i després vindrà a València. I al març, a Alacant anirà una selecció del fons Juli González de l'IVAM. A Xàtiva i a Altea aniran fons moderns del Sant Pius V. La descentralització es fa per tots els centres comarcals que estiguen en condicions, i a partir d'exposicions itinerants. Ara, organitzarem una exposició que es titularà "El femení plural" i que viatjarà a Castelló, Alacant, València i pels pobles de més de 10.000 habitants. Es tractarà d'un itinerari amb una exposició col·lectiva de deu dones que començarà al Sant Pius V.

I, a més, com que els nostres artistes no els coneixen a l'estranger, o molt poc, preparem circuits internacionals. Aquesta exposició col·lectiva femenina anirà més tard al Museu d'Art Modern de Florència. També en tenim una de Miquel Navarro, una altra de Carmen Calvo, que eixiran igualment a l'estranger. A l'abril, una de Sorolla que es dirà "Els sorolles valencians" anirà a Miami.

RAFA GIL

“La Direcció General té unes línies ben definides. Ens preocupa especialment la conservació i restauració de béns mobles, que es troben en general molt deteriorats.”

RAFA GIL

—Al Convent del Carme, es parla d'instalar el Museu del segle XIX.

—És un projecte a llarg termini. En el presupost d'enguany, que és molt dificultós, només podem fer el projecte arquitectònic i museogràfic, però no tenim assignació presupostària per tirar endavant la restauració de l'edifici. Sí que pensem convertir el Convent del Carme en un nucli museístic molt viu, on es puguen donar conferències, oferir recitals o es puguen organitzar exposicions. També es pretén organitzar una sala expositiva des d'on podrien engegar-se moltes exposicions del Consorci. També seria la seu del Museu del segle XIX.

—Quin seria el plantejament del Museu?

—La intenció és traslladar el fons Sorolla i Pinazo de l'IVAM al Sant Pius V. Donat que hi ha molta obra als museus, aquests a l'últim es converteixen en contenidors d'art i no en expositors de l'obra. Els magatzems estan replets i només s'exposa el 15% dels fons que hi ha. És una llàstima que tenint espais, aquests no es recuperen per mostrar tota la riquesa de patrimoni artístic que tenim. És una manera d'exposar tot un segle. Aquest Museu del segle XIX dependria del Sant Pius V i tindria també la seua consistència.

—Aquest projecte, no pensa vostè que pot trastocar el discurs intern del Sant Pius V?

—No, perquè seria una branca del Sant Pius V. No es tractaria de realitzar un museu amb un plantejament estanc i inamovible com el mateix segle XIX, sinó que el faríem com l'intermediari entre el passat del Sant Pius V i l'art modern de l'IVAM. Volem traçar la història de l'art valencià en un itinerari museístic. La diferència és que això permetrà exposar molta més obra al Sant Pius V de la que actualment es mostra. Amb això vull dir que si tenim espais, es pot traure sense perdre el sentit del que és un segle o l'altre.

—Quant als museus de l'estat. Es parla del Sant Pius V com la segona pinacoteca des-

prés del Museu del Prado, tot i que la de Sevilla també lluita pel lloc. Ara per ara, no se sap ben bé què és ni què se'n vol fer. Segona pinacoteca espanyola o el possible museu nacional valencià?

—Els especialistes sempre diuen que el gòtic és l'aspecte més important que té el

Sant Pius V. Cadascú diu una cosa, però és clar que és el museu més important en art clàssic de la Comunitat i m'atreiria a dir que és el més important després del Prado.

—Per cert, *Fernando Benito Doménech és el nou director del Sant Pius V després que Joaquim Company presentara la dimissió per qüestions personals, segons va al·legar.*

—Bé, he estat la primera a sorprendre'm de la dimissió de Company. No conec els motius però jo havia parlat amb ell del projecte i de plans de treball dijous al matí; i dijous a la vesprada va presentar una carta de dimissió a Villalonga. Em va sorprendre perquè el Sant Pius V és el projecte de la seua vida i ell ha posat molt. Com tots els directors que passen per un museu, Company també era especialista en una època, i sempre es fa més d'allò que és de la seua especialitat. Si es posa al capdavant d'un museu un gestor, farà de tot. En canvi, un especialista com a director, sempre es decantarà per les seues obsessions. Amb Carme Gràcia, per exemple, es va fer molt del XIX; amb Company, els Osona, l'exposició "Madones i verges": tot del XV i XVI.

El fet és que amb Ximo Company el Museu ha pres una dinàmica positiva. Es va realitzar un projecte de difusió del museu amb inicia-

"El Sant Pius V no té pressupost fix; el comparteix amb la Direcció General. Segons les necessitats del museu, se li reserven unes partides; perquè no té despeses fixes ja que es troba en fase de remodelació. Al Sant Pius V estem creant el gran museu valencià."

tives com la peça del trimestre —és a dir, cada trimestre es presenta una de les peces restaurades—. Tot l'equip ens vam entestar a fer que es coneguera el museu, que estava molt oblidat. També és cert que el pressupost del Museu Sant Pius V sempre ha estat molt migrat, i aquest és un dels aspectes que molestava Company.

—*La línia de Benito Doménech és ben diferent de la de Company.*

—Efectivament, no hi té res a veure. Fernando Benito no està d'acord amb la catalogació realitzada perquè pensa que es pot fer amb menys diners; i, a més, té una altra perspectiva científica. Però amb això ens trobarem sempre que es fa un canvi: tampoc no és Juan Manuel Bonet igual que Yvars. Però, pense que el Sant Pius V no patirà, en el sentit que Benito coneix el museu com la seua mà.

—*Per cert, quin pressupost té el Sant Pius V enguany?*

—El Sant Pius V no té pressupost fix; el comparteix amb la Direcció General. Segons les necessitats del museu, se li reserven unes partides; perquè no té despeses fixes ja que es troba en fase de remodelació. Al Sant Pius V estem creant el gran museu valencià.

Eliseu T. Climent